

Informatienota voor de raad (RIN)

Portefeuillehouder	:	burgemeester M. van Veen
Behandelend ambtenaar	:	J. Verhoeven en F.T.H. Branten
Zaaknummer	:	42462-2022
Bijlagen	:	
Datum B&W vergadering	:	28 juni 2022

Onderwerp: Evaluatie digitaal nachtregister

Aan de gemeenteraad,

Kennis te nemen van

Evaluatie Digitaal Nachtregister APV en Verordening Toeristenbelasting

Inleiding

Afgelopen maanden is het digitaal nachtregister geëvalueerd. Door de Corona pandemie is de evaluatie in het najaar van 2021 gestart en is inmiddels in 2022 afgerond. Uit de evaluatie zijn een aantal conclusies en aanbevelingen gekomen, die we graag met u delen.

Kern boodschap

De volgende conclusies en aanbevelingen zijn uit de evaluatie naar voren gekomen:

1. Blijf werken met een digitaal nachtregister;
2. Geef aandacht aan fysieke opleidingsmogelijkheden over het nachtregister, met name bij updates;
3. Kijk naar deregulering van Verordening toeristenbelasting met het doel om belastingheffing te vereenvoudigen en kijk daarbij naar mogelijkheden tot automatisering van het nachtregister en het doel van aangifte belastingen;
4. Ga in gesprek met de leverancier naar mogelijke aanpassingen in het systeem (updates) met het doel om het systeem beter af te stemmen op de wensen van de gebruiker;
5. Geef meer aandacht aan communicatie over de nut en noodzaak van het digitaal nachtregister, alsmede aandacht aan de invoering en updates van het systeem. Ook moet er eenduidige communicatie zijn vanuit de BS-OB en de gemeente. Geef aandacht aan fysieke opleidingsmogelijkheden - voorlichtingsmogelijkheden over het nachtregister, met name bij updates.

Ad 1. In het jaar 2019 het digitaal nachtregister ingesteld. Het is een efficiënt en effectief instrument. Dit blijkt uit de gemeentelijke analyse, alsmede uit de evaluatie van de gebruikers. Het merendeel beoordeelt het systeem als positief. Een aantal gebruikers hebben een aantal verbeterpunten. Daarnaast zijn er ook een aantal gebruikers die weerstand hebben / houden bij het digitaal nachtregister. De laatste groep betreft voornamelijk de groep die reeds een eigen systeem nachtregister bijhouden waarin alleen de hoofdboeker wordt geregistreerd. Daarmee wordt niet voldaan aan de gemeentelijke verplichting. Het nachtregister kent namelijk een registratieplicht in twee kaders: Enerzijds Verordening Toeristenbelasting voor logies en anderzijds Algemene plaatselijke verordening APV (openbare orde en veiligheid). Toezicht en controle helpt bij het goed bijhouden van het nachtregister. Daarom adviseren wij te blijven werken met een digitaal nachtregister. Wel zijn er enkele verbeterpunten naar voren gekomen uit de evaluatie. Zie hiervoor ad 2 tot en met ad 5.

Ad 2. In het algemeen is de conclusie dat het nachtregister indien enige basis computerkennis aanwezig is, eenvoudig is bij te houden. Voor logiesverstrekkers die reeds een eigen geautomatiseerd digitaal nachtregister hebben, voelt het als dubbel werk.

Actie: Er wordt een duidelijk handboek opgesteld waarin we stap voor stap uitleggen hoe men de registratie kan verwerken.

Ad 3. De hoofdaanbeveling is om in te zetten op deregulering - vereenvoudiging van de Verordening Toeristenbelasting, zodat de belastingheffing via het nachtregister verder vereenvoudigd kan worden door middel van het uitvragen van minder gegevens dan wel het effectiever uitvragen van gegevens. Betrek / informeer hierbij tijdig de verschillende partners.

Actie: We hebben diverse gebruikers betrokken bij deze evaluatie. Hieruit zijn een aantal zaken naar voren gekomen die we graag doorvoeren. Hiermee zal een dereguleringslag gemaakt worden en sluit het systeem beter aan op de wensen van de gebruiker.

Ad 4. De leverancier blijft het systeem in het kader van gebruiksgemak periodiek updaten. De volgende update is al in gang gezet voor Q2/Q3 2022 en zal spoedig worden uitgevoerd. Als voorbeeld: De heffingsambtenaar vraagt gegevens op via het digitaal nachtregister voor het krijgen van vrijstelling van toeristenbelasting. Dit zou ook mogelijk zijn via een separaat digitaal formulier, zodat er in basis veel minder gegevens worden opgevraagd.

Actie: Voer tijdig updates door in het systeem.

Ad 5. Er is behoefte aan duidelijkere communicatie rondom het opvragen van gegevens, alsmede de invoering van het systeem en updates. Het is aan te raden om meer communicatie in te zetten, zodat de gebruikers tijdig en op de juiste manier op de hoogte van worden gesteld. Ook is het noodzakelijk om een handleiding digitaal beschikbaar te hebben, waarin stap voor stap wordt uitgelegd hoe het systeem werkt. De handleiding is in concept gereed.

Actie: Er komt een handleiding die de registratie in het systeem stap voor stap beschrijft. Er wordt gekeken naar fysieke opleidings-gebruikersvoorlichtings- momenten.

Beschrijving van de aanpak evaluatie

Om de evaluatie uit te voeren zijn in elke sector logiesverstrekkers bezocht en geïnterviewd. Op deze manier is er een goed beeld verkregen wat er per doelgroep speelt. In een open interview zijn de logiesverstrekkers gevraagd naar de functionaliteit, eenvoudigheid van invoer, opvragen van gegevens, medewerking van de klanten, administratieve last, communicatie en opleiding en het doen van aangifte toeristenbelasting.

Hierbij is gekomen tot een overzicht per sector waarin plus- en min punten van het digitaal nachtregister naar voren zijn gekomen. Uit de plus en minpunten zijn een aantal conclusies te trekken. Daarnaast komen uit de evaluatie een aantal aanbevelingen.

De bevindingen van deze evaluatie zijn op onderdeel verwerkt in conclusies en aanbevelingen, te weten functionaliteit systeem, invoeren gegevens, opvragen gegevens, medewerking klanten, administratieve last, communicatie en opleiding en het doen van aangifte.

Doelstelling van de evaluatie

Het doel is te komen tot een functioneel goed werkend systeem voor de gebruiker en de gemeentelijke organisatie in het kader van de Algemene plaatselijke verordening (openbare orde en veiligheid) en anderzijds de Verordening Toeristenbelasting.

Enkele cijfers

In het jaar 2021 maakten 143 logiesverstrekkers op diverse locaties gebruik van het digitale nachtregister. In 2020 waren er dit nog 128. Voor het jaar 2022 zijn er inmiddels weer 10 nieuwe logiesverstrekkers bijgekomen – geregistreerd in het digitale nachtregister.

Via de aangifte toeristenbelasting voor het jaar 2021 is de opbrengt € 153.318,--. Dit betreft dan het ingeboekte bedrag voor het jaar 2020 (toeristenbelasting wordt achteraf geheven).

We zien sinds 2019 ondanks Covid-19 een stijging van de inkomsten toeristenbelasting. Of dit te relateren is aan de invoering van het digitaal nachtregister is niet te staven, mede gezien de corona pandemie en het eveneens lastig is om verbanden te leggen. Tevens is gebleken dat de controle op het nachtregister in digitale vorm voor de gemeente zorgt voor meer effectiviteit van het uitvoering van de gemeentelijke taken. Er kunnen meer controles met minder middelen worden uitgevoerd, alsmede is ook de controle op de belastingheffing effectiever en sneller uit te voeren. Het algemene beeld van de uitgevoerde controle is dat er bij de logiesverstrekkers geen onwil is om het digitale nachtregister bij te houden. Ook zijn er enkele logies verstrekkers aangesproken op het niet of niet goed bijhouden van het nachtregister. In 2021 is er controle en handhaving ingezet op het correct bijhouden van het nachtregister. Dit heeft geresulteerd in 13 boetes en 14 waarschuwingen.

Privacy

In maart 2022 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) een brief gezonden aan de gemeente Gemert-Bakel over het digitaal nachtregister met betrekking tot het gegevens opvragen op basis van artikel 438 Strafrecht. De AP adviseert het uitvoeren van Data Protection Impact Assessment (DPIA) en hierin de Functionaris Gegevensbescherming (FG) te betrekken.

Er is gestart met een interne analyse om te bezien of er teveel gegevens worden gevraagd c.q. gegevens worden opgevraagd die niet berusten op een publiekrechtelijke grondslag. De (FG) is gevraagd om een beoordeling van de gemaakte analyse. De FG geeft het volgende aan:

Het gebruik van het nachtregister voor Toeristenbelasting (breder/ander doel dan waarvoor het nachtregister oorspronkelijk is bedoeld namelijk Openbare orde en Veiligheid) brengt het risico van onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens met zich mee.

Er zijn op dit moment echter maatregelen getroffen zodat risico's worden beheerst. Medewerkers die voor het doel Openbare Orde en Veiligheid gegevens verwerken, zijn geïnstrueerd om alleen de gegevens uit de APV voor dit doel te verwerken. Bovendien zijn het dezelfde medewerkers die de gegevens voor het doel Toeristenbelasting verwerken.

De huidige werkwijze met het digitale nachtregister is niet strijdig met de AVG.

Onderstaande afbeelding is een screenshot van het invulscherm van het digitaal nachtregister Gemert-Bakel dat ondernemers invullen. Hiermee is inzichtelijk gemaakt op basis van welke verordening de gegevens worden opgevraagd.

Voor de toeristenbelasting is de Verordening Toeristenbelasting de grondslag en dan met name artikel 14. Het opvragen van gegevens is voor toeristenbelasting geregeld in artikel 224 Gemeentewet en artikel 7 Algemene Wet inzake Rijksbelasting. Voor de APV geldt als grondslag artikel 2.37 en 2.28 en artikel 172 Gemeentewet en artikel 438 Strafrecht.

tester, test1

Foto

Persoonlijke gegevens

Geslacht TB

Voornaam test1 TB+APV

Tussenvoegsel TB+APV

Achternaam tester TB+APV

Geboortedatum 14-12-1933 TB

Woonplaats * bakel TB+APV

Identificatie

Type Toerist TB

Nationaliteit Nederland TB

Identificatie type Paspoort TB

ID nummer nvt

Opslaan

Huidige verblijf

Accommodatie TB+APV

Accommodatienummer

Datum aankomst * TB+APV

Datum vertrek * TB+APV

Opmerking

Optioneel

Eerdere Verblijven

Hier worden alle verblijven uit het verleden van tester, test1 getoond. Op dit moment zijn er geen verblijven bekend.

LEGENDA:

TB = Toeristenbelasting

APV= Algemene Plaatselijke Verordening

Deze raadsinformatienota is besproken in de B&W vergadering op genoemde datum.

Bijlage volledige evaluatie:

Conclusies

Hieronder zijn per thema de conclusies opgenomen. Daarbij is een – toegekend indien het huidige systeem daar niet of onvoldoende in voorziet en een + indien het systeem daar goed in voorziet.

A. Functionaliteit systeem

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
1.	Voor grote (professionele) logiesverschaffers is het bijhouden van een digitaal nachtregister een extra werkzaamheid, zeker als ze al een goed boekingssysteem hebben.	-	- Kijk naar ontheffingsmogelijkheden in verordening. - Kijk naar uploadmogelijkheden - Kijk naar compatibiliteit tussen externe boekingsystemen en nachtregister
2.	Het systeem is in basis eenvoudig en duidelijk. Wel vergt het enige computerkennis;	+	- Stel handleiding digitaal beschikbaar en communiceer /instrueer in de begeleidende brief duidelijk - Zet in op fysieke mogelijkheden voor opleiding
3.	Het maakt inzichtelijk wie onze klanten zijn	+	- Functie behouden
4.	Het systeem functioneert als boekingssysteem	+	- Functie behouden

B. Invoer gegevens

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
1.	Terugkerende klanten zijn eenvoudig op te zoeken	+	- Functie behouden
2.	Invoer gaat eenvoudig	+	- Functie behouden
3.	Foutieve invoer corrigeren kan alleen via gemeente	-	- Onderzoek naar correctie mogelijkheden leverancier
4.	Invoer vanuit andere systemen – uploaden bestanden – compatibiliteit is slecht	-	- Onderzoek functionaliteit leverancier
5.	Het zou fijn zijn als de klant thuis al gegevens kon invoeren	-	- Onderzoek functionaliteit leverancier
6.	Bij late / nachtelijke binnenkomst is invullen 's-nachts niet meer toepasbaar in het werkproces.	-	- Onderzoek functionaliteit leverancier, zie punt

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
	Daarnaast kan er nog tot 60 dagen na verblijf worden geregistreerd.		
7.	Het zou fijn zijn bij groepsaccommodaties om lijsten te kunnen uploaden	-	- Onderzoek functionaliteit leverancier

C. Opvragen gegevens

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
1.	Er is onduidelijkheid bij de logiesverschaffers waarom gegevens worden opgevraagd	-	- Communicatie en inzet CISO
2.	Er worden veel gegevens gevraagd. Meer dan in artikel 438 Strafrecht staan vermeld. Zijn alle gegevens wel nodig? Kan het niet eenvoudiger?	-	- Inzet deregulering - Betrekken partijen
3.	Er is onduidelijkheid bij logiesverschaffers over de veiligheid (AVG) van de opgevraagde gegevens en bewaartermijn	-	- Communicatie en inzet CISO - Inzet deregulering - Betrekken partijen
4.	Onduidelijkheid over rol Brandweer – toegang tot nachtregister	-	- Betrek brandweer over taak en rol in relatie tot nachtregister en communiceer hierover naar gebruikers
5.	Het digitale nachtregister kan zorgen voor schijnveiligheid bij niet accuraat bijhouden	-	- Controle en handhaving is belangrijk - Zorg voor goede communicatie over nut en noodzaak bijhouden nachtregister

D. Medewerking klanten

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
1.	Het merendeel van de mensen werkt mee	+	- Communicatie
2.	Door berichtgeving pers – AVG worden er lastige vragen gesteld – is men terughoudend	-	- Communicatie en inzet CISO - Inzet deregulering - Betrekken partijen
3.	Er is onduidelijkheid over het verwerken van gegevens. Met name is er een verwerkingsovereenkomst met de leverancier	-	- Communicatie en inzet CISO

E. Administratieve last

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
1.	Er worden veel gegevens gevraagd om uiteindelijk te beoordelen of er vrijstelling is, dat zou anders moeten worden geregeld	-	- Inzet deregulering
2.	Het systeem werkt overzichtelijk en is beter dan op papier	+	- Functie behouden
3.	Voor grote (professionele) logiesverschaffers is het bijhouden van een digitaal nachtregister een extra werkzaamheid, zeker als ze al een goed boekingssysteem hebben.	-	- Kijk naar ontheffingsmogelijkheden in verordening. - Kijk naar uploadmogelijkheden - Kijk naar compatibiliteit tussen externe boekingsystemen en nachtregister

F. Communicatie & opleiding

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
1.	Handleiding is duidelijk	+	- Behouden - Updaten bij update systeem - Afstemmen gemeentelijke situatie - Digitaal beschikbaar via website
2.	Fysieke opleiding is niet gegeven i.v.m. ontbreken computerkennis	-	- Fysiek Opleidingsmoment overwegen - Individueel toelichting geven over systeem werkt fijn en wordt gewaardeerd. Voortzetten.
3.	Het systeem is vanuit de overheid opgelegd zonder de gebruikers te betrekken	-	- Communicatie en inzet CISO - Inzet deregulering - Betrekken partijen
4.	Communicatie BS-OB kan beter	-	- Communicatieplan opstellen c.q. verbeteren tussen gemeente en BS-OB
5.	Informatie over nachtregister en toeristenbelasting staat op verschillende plaatsen: Website gemeente, BS-OB en op site nachtregister en is soms niet actueel/juist. Dat werkt verwarrend.	-	- Communicatieplan specifiek op dit aspect in gaan. - Keuze centrale informatieplaats overwegen

G. Doen van aangifte

	Omschrijving conclusie	Plus/min	Sub-aanbeveling
1.	Het draaien van jaarlijsten gaat eenvoudig	+	- Behouden tot dat aangifte via nachtregister kan
2.	Het systeem bevat geen optie tot aangifte. Ondanks het nachtregister, moet er nog steeds klassiek aangifte worden gedaan	-	- Onderzoek naar mogelijkheden - BS-OB betrekken bij het traject van belastingheffing - Onderzoek doen naar kansen en bedreigingen automatisering aangifte
3.	Kan er op een andere manier aangifte worden gedaan? En verzoek om vrijstelling losgekoppeld worden van het nachtregister?	-	- Onderzoek naar mogelijkheden - BS-OB betrekken bij het traject van belastingheffing - Onderzoek doen naar kansen en bedreigingen automatisering aangifte - Inzet deregulering
4.	Het zou fijn zijn als het systeem ook de betaling toeristenbelasting per maand/kwartaal zou automatiseren	-	- Onderzoek naar mogelijkheden - BS-OB betrekken bij het traject van belastingheffing - Onderzoek doen naar kansen en bedreigingen automatisering aangifte

Aanbevelingen

1. Blijf werken met een digitaal nachtregister;
2. Geef aandacht aan fysieke opleidingsmogelijkheden over het nachtregister, met name bij updates;
3. Kijk naar deregulering van Verordening toeristenbelasting met het doel om belastingheffing te vereenvoudigen en kijk daarbij naar mogelijkheden tot automatisering van het nachtregister en het doel van aangifte belastingen;
4. Voer een update uit van het huidige systeemprogramma, waarin de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie zijn verwerkt. Op deze manier is het programma beter afgestemd op de wensen van de gebruiker;
5. Geef meer aandacht aan communicatie over de nut en noodzaak van het digitaal nachtregister, alsmede aandacht aan de invoering en updates van het systeem. Ook moet er eenduidige communicatie zijn vanuit de BS-OB en de gemeente. Geef aandacht aan fysieke opleidingsmogelijkheden - voorlichtingsmogelijkheden over het nachtregister, met name bij updates.

Uit de aanbeveling komt de volgende planning voort:

	Actie	Planning	Door wie
1.	Blijf wel het systeem up to date houden	-	-
2.	Update systeem	Q3 2022	Leverancier BV ICT + communicatie + JZ, CISO
3.	Deregulering Verordening Toeristenbelasting en AVG toets	Q3 2022	JZ/BV Financiën + CISO, inclusief gesprek AP
4.	Automatisering belastingheffing	Q3/Q4 2022 en verder	BS-OB+ JZ/BV Financien
5.	Opstellen Communicatieplan/brieven en handleiding	Q3/Q4	AO communicatie
6.	Opleiding nachtregister	Q3/Q4	Leverancier